

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Силвия Младенова Младенова, дм

Катедра “ Медицинска педагогика”, Факултет по Обществено здраве

“проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн”

Медицински университет – София

Относно: Материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „Професор” по Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията, професионално направление 7.5. Здравни грижи, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, обявен от Тракийски университет – Стара Загора за нуждите на специалност „Медицинска сестра“ към Катедра „Здравни грижи”, Медицински факултет на Тракийски университет – Стара Загора в ДВ, бр. 30 от 15.04.2022 г./

Със заповед на Ректора на Тракийски университет – Стара Загора № 1813/ 13.06.2022 г. съм определена за външен член на Научно жури, на чието Първо заседание съм избрана да представя рецензия.

В обявения конкурс участва един кандидат – доц. Албена Николаева Андонова, дм, ръководител катедра „Здравни грижи” към Медицински факултет при Тракийски университет – Стара Загора.

Общо представяне на процедурата

В съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение в Тракийски университет – Стара Загора Доц. Андонова е представила коректно комплект от материали на хартиен и електронен носител, както и необходимите документи за рецензиране, съгласно изискванията на ЗРАСРБ /раздел III, чл.24/.

Кратки биографични данни

Доц. Албена Андонова е родена в град в гр. Стара Загора, където през 1988 г. завършва специалността „Медицинска сестра” в Институт за подготовка на здравни кадри – Стара Загора - УПК. През 2001г завършва

специалността „Управление на здравните грижи“ на ОКС „Бакалавър“, а през 2008г. по същата специалност на ОКС „Магистър“ в Медицински Университет – София, Факултет по обществено здраве. След защитена дисертация на тема “Мотивация за обучение на студентите в сферата на здравните грижи и общественото здраве“ през 2012 г. придобива ОНС „Доктор“ по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“. След три годишна специализация през 2015 г. получава специалност по Медицинска педагогика в МУ-София.

След завършването си от 1988 г. до 2003 г. работи като медицинска сестра в Здравеопазване ДЗУ, община Стара Загора.

От 2003 г. до настоящия момент работи в Тракийски университет, като заема последователно следните длъжности: преподавател в Медицински колеж до 2008; преподавател в Медицински факултет към катедра „Здравни грижи“ до 2013; главен асистент до 2014; от 2014 до настоящия момент, след спечелен конкурс е доцент, а 2020г. е избрана за ръководител на същата катедра.

Общият трудов стаж към настоящия момент е 34 години, от които 19 години като преподавател, трудов стаж по специалността „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ като доцент по професионално направление 7.5. „Здравни грижи“ е 8 години.

Общо описание на представените материали

Доц. Албена Андонова, дм след получаване на академичното звание доцент участва в конкурса с общо 45 научни труда. Представени са 1 монография, 2 учебника и 1 учебно помагало. От публикациите 23 са отпечатани в чужди научни издания и 21 в български сборници и списания. Самостоятелните публикации са 21, а като първи автор са 5. Гаранция за високата научна стойност са и публикуваните 11 статии в списания с IF и IR, реферирани и индексирани във Web of Science, Scopus и в други световно известни бази данни с научна информация. Представена е справка за цитирания от Централна библиотека на Тракийски Университет Стара Загора, в която са открити общо 78 цитирания на нейни научни трудове, от които 19 в световноизвестни бази данни с научна информация /Scopus, Web of Science/.

Научните трудове на кандидатката са в пет основни направления на здравните грижи и общественото здраве:

I. Публикации свързани със здравните грижи –роля и място на медицинските специалисти от направление в здравеопазването

(публикации 1, 6, 12, 24, 26, 31, 36, 40, 43, 44 от списъка на публикациите представени за участие в конкурса).

II. Публикации свързани с медицинско образование, свързани с обучението на студентите от професионалното направление „Здравни грижи“ (публикации 14, 15, 19, 21, 27, 28, 33, 38, 42 от списъка на публикациите представени за участие в конкурса).

III. Публикации свързани със здравни грижи за възрастни и стари хора (публикации 2, 7, 8, 10, 13, 17, 20, 45 от списъка на публикациите представени за участие в конкурса).

IV. Публикации свързани с промоция на здраве и превенция на заболявания, обществено здраве (публикации 3, 16, 18, 22, 23, 25, 29, 30, 32, 34, 37, 41 от списъка на публикациите представени за участие в конкурса).

V. Публикации свързани с мултидисциплинарни научни проучвания на различни биологични, физиологични и природни фактори и показатели (публикации 4, 5, 9, 11 от списъка на публикациите представени за участие в конкурса).

Посочените направления показват, че научната продукция на доц. Албена Андонова, дм обхваща много разнообразни проблеми в областта на здравните грижи и общественото здраве.

Кандидатката участва в конкурса с една монография „Здравните грижи – законодателство, наука и практика“, в която са разгледани и анализирани актуалните предизвикателствата и проблемите, пред които са изправени специалистите по здравни грижи в нашата страна. В монографията са проследени политиките, стратегиите, нормативната уредба и програмите в здравеопазването в нашата страна, ЕС и СЗО. Отделено е специално място на законодателната база, която регламентира дейността на специалистите по здравни грижи. Основен акцент е поставен на професионалната автономност на медицинските специалисти от направление „Здравни грижи“, който е особено значим на фона на кризата за квалифицирани здравни специалисти. Детайлно са разгледани образованието, обучението и възможностите за кариерно развитие на професионалистите по здравни грижи. В частта резултати от собствени проучвания авторът анализира и критично коментира ролята на медицинските специалисти в здравната система. Проведените изследвания са позволили да се анализират задълбочено проблемите на здравните специалисти.

Оценка за съответствие на показателите на кандидата с минималните изисквания на Тракийски Университет Стара Загора за заемане на академичната длъжност „Професор“ в ПН 7.5. Здравни грижи

Сравнителният анализ на нормативните наукометрични критерии за заемане на академични длъжности в Тракийски университет – Стара Загора за ПН 7.5.Здравни грижи и научните трудове и академична активност на кандидата са следните:

ГРУПИ ПОКАЗАТЕЛ И	БРОЙ ТОЧКИ ДОСТИГНАТИ ОТ КАНДИДАТА	БРОЙ ТОЧКИ ПО НОРМАТИВ ЗА АД „ПРОФЕСОР“ <i>Приложение 8.3 МФ ПН 7.5.Здравни грижи</i>
А	50	50
В	100	100
Г	983,2	200
Д	635	100
Е	193,3	100
ОБЩО	1961,5	550

Приложената авторска справка показва, че доц. Албена Андонова, дм в наукометричен аспект надхвърлят неколккратно минималните изисквания на ЗРАСРБ и минималните изисквания на Тракийски Университет Стара Загора, като общия брой е 1961,5 точки.

Кандидатката е ръководител е на двама защитили докторанта и е съдействала методически на 11 студенти в разработването на 17 доклади,. От представените документи е видно, участие с научни доклади и съобщения в редица научни форуми, от които 17 в България и 14 в чужбина.

Доц. Албена Андонова, дм е получила висока оценка за научната си дейност чрез включването и като член е на редакционни колегии на български и чуждестранни научни издания: Списание „Управление и образование“, ISSN 131-261-21; Вестник Рецензент (Объединенная редакция научных журналов - Наука. Мысль), Русия, ISSN 2224-0152; Реабілітаційні та фізкультурно-рекреаційні аспекти розвитку людини (Rehabilitation & recreation), Украйна, ISSN 2522-1795.

Членува в престижни научни организации: Българско научно дружество по обществено здраве (БНДОЗ); Българска асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ); Съюз на учените - Стара Загора; Интердисциплинна научна гражданска академия (ИНГА) и Фондация Тромбофлебици в действие.

Участие в научни програми и проекти

Научната дейност на Доц. Албена Андонова, дм е намерила отражение и е свързана с участие в различни научни проекти, от които: 1 международен проект: HR-16/17-4166/2017-18, „Use of the Inflammatory Bowel Disease - Fatigue (IBD-F) Scale in Europe: a cross-cultural study, King's College London“, Florence Nightingale Faculty of Nursing & Midwifery, London, UK, 4 национални проекта и 7 вътрешно университетски. Участва като академичен наставник във всички фази на проект „Студентски практики“, Осъществен с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейски социален фонд на Европейския съюз.

Учебно – педагогическа дейност

Педагогическата дейност на Доц. Албена Андонова, дм е впечатляваща, тя е включена в преподаването на в специалностите: „Медицинска сестра“, „Лекарски асистент“, „Акушерка“, „Управление на здравните грижи“. Представена е справка за годишна учебна натовареност между 560 и 700 часа в студентското обучение. Провежда лекции по: „Философия и въведение в сестринските грижи. Теоретични основи“, „Практически основи на сестринските грижи“ на студенти от I, II, III специалност „Медицинска сестра“, „Принципи и методика на обучението“, „Промоция на здравето“, „Общи грижи за болния“, „Промоция на здравословен стил на живот“ и по 5 избираеми учебни дисциплини. Участва като председател и член в държавни и семестриални изпити на специалностите „Медицинска сестра“, „Лекарски асистент“, „Акушерка“, „Управление на здравните грижи“. Ръководи и организира провеждането на преддипломен стаж на специалности „Медицинска сестра“, „Лекарски асистент“ и педагогически стаж на студенти по „Управление на здравните грижи“.

Лични впечатления

Познавам Доц. Албена Андонова, дм от 2000г. Тя винаги е показвала повишен интерес към учебните дисциплини с областта на здравните грижи, общественото здраве, педагогиката, обучението и методиката на преподаването. В работата си е много старателна, съвестна, отзивчива и коректна. Като изграден изследовател и администратор показва компетентност, ерудиция и отлични познания. Заслужава висока оценка за отношението към колегите и студентите, които съумява да привлече и стимулира към изследователска дейност. В преподавателската си дейност впечатлява със своята работоспособност и големия брой учебни програми, в създаването на които е участвала и преподава.

Заклучение

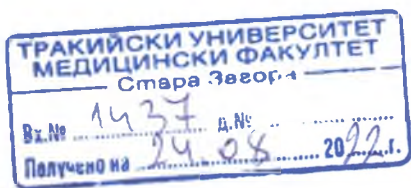
Доц. Албена Андонова, дм е доказан, безспорен учен в областта на здравните грижи, общественото здраве и социалната медицина и е постигнала много добра теоретична и педагогическа подготовка. Представените документи по конкурса показват, че тя успешно се справя с решаването на конкретни учебни, административни и здравни проблеми и успява умело да съчетае педагогическата, изследователската, управленската и консултантската дейност.

Изложеното по-горе ми дава основание да поставя **положителна оценка** на цялостната дейност и като се позовавам на резултатите от нейната научна, научно-приложна, педагогическа и административна работа, ПРЕДЛАГАМ на уважаемите членове на научното жури да присъди на доц. Албена Николаева Андонова, дм академичната длъжност „Професор“ по професионално направление 7.5. Здравни грижи, специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ за нуждите на нуждите на специалност „Медицинска сестра“ към катедра „Здравни грижи“ към Медицински факултет при Тракийски университет – Стара Загора.

22.08.2022г.

Член на Научното жури:

/проф. С. Младенова, дм/

Review

By Prof. Sylviya Mladenova Mladenova, PhD
Department of Medical Pedagogy,
Faculty of Public Health "Prof. Dr. Tsekomir Vodenicharov, MD
Medical University of Sofia

Regarding: The materials submitted for participation in the competition for the academic position "Professor" in Social Medicine and Organization of Health Care and Pharmacy, professional direction 7.5. Health care, area of higher education 7. Health care and sports, announced by the Trakia University - Stara Zagora for the needs of the specialty "Nurse" at the Department of "Health Care", Faculty of Medicine of the Trakia University - Stara Zagora announced in the State's Newspaper Issue no. 30 from 15.04.2022/

By order of the Rector of Thrace University - Stara Zagora, Associate Professor Dr. Yarkov, No. 1813/ 13.06.2022. I have been appointed as an external member of the Scientific Jury, at the first meeting of which I have been chosen to present a review.

One candidate participated in the announced competition - Assoc. Prof. Albena Nikolaeva Andonova, PhD Head of Department of Health Care at the Faculty of Medicine of Trakia University - Stara Zagora.

General presentation of the procedure

In accordance with the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for its Application at Trakia University - Stara Zagora Assoc. Prof. Andonova, PhD has correctly submitted a set of materials on paper and electronic media, as well as the necessary documents for review, in accordance with the requirements of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria / section III, art. 24/.

Brief biographical data

Associate Professor Albena Andonova was born in Stara Zagora, where in 1988 she graduated as a "Nurse" at the Institute for the Training of Health staff - Stara Zagora.

In 2001, she graduated in Bachelor's degree in "Health Care Management" specialty at the University of Applied Sciences, and in 2008 in the same specialty of the Master's degree at Medical University - Sofia, Faculty of Public Health. After a successful dissertation on topic "Motivation for student education in the field of health care and public health" in 2012, she obtained the "Doctor" in the scientific specialty "Social medicine and organization of health care and pharmacy". After a three-year specialization in 2015, she received a specialty in Medical Pedagogy at the Sofia University.

After graduation, from 1988 to 2003, she worked as a nurse in the Health Department, Stara Zagora municipality. From 2003 to now, she works at Trakia University, successively holding the following positions: lecturer at the Medical College until 2008; lecturer at the Faculty of Medicine at the Department of Health Care until 2013; chief assistant until 2014; from 2014 to the present moment, after winning a competition she is an associate professor, and in 2020 was elected head of the same department.

The total work experience at the moment is 34 years, of which 19 years as a lecturer, work experience in the specialty "Social medicine and organization of health care and pharmacy" as an associate professor in professional direction 7.5. "Health care" is 8 years.

General description of the presented materials

Associate Professor Albena Andonova, PhD, after receiving the academic title of associate professor, participated in the competition with a total of 45 scientific papers. 1 monograph, 2 textbooks and 1 study aid are presented. Of the publications, 23 were printed in foreign scientific publications and 21 in Bulgarian collections and magazines. There are 21 independent publications, and 5 as the first author. A guarantee of the high scientific value are also the 11 published articles in IF and IR journals, referenced and indexed in Web of Science, Scopus and other world-famous scientific information databases. A reference for citations from the Central Library of Trakia University Stara Zagora is presented, in which a total of 78 citations of her scientific works were

found, of which 19 are in world-famous databases with scientific information /Scopus, Web of Science/.

The candidate's scientific works are in five main areas of health care and public health:

I. Publications related to health care - role and place of medical specialists from the field of health care (publications 1, 6, 12, 24, 26, 31, 36, 40, 43, 44 from the list of publications submitted for participation in the competition).

II. Publications related to medical education, related to the training of students from the professional field "Health care" (publications 14, 15, 19, 21, 27, 28, 33, 38, 42 from the list of publications submitted for participation in the competition).

III. Publications related to health care for the elderly and elderly (publications 2, 7, 8, 10, 13, 17, 20, 45 from the list of publications submitted for participation in the competition).

IV. Publications related to health promotion and disease prevention, public health (publications 3, 16, 18, 22, 23, 25, 29, 30, 32, 34, 37, 41 from the list of publications submitted for participation in the contest).

V. Publications related to multidisciplinary scientific studies of various biological, physiological and natural factors and indicators (publications 4, 5, 9, 11 from the list of publications submitted for participation in the competition).

The indicated directions show that the scientific production of Assoc. Professor Albena Andonova, PhD, covers many diverse problems in the field of health care and public health. The candidate participated in the competition with a monograph "Health care - legislation, science and practice", in which the current challenges and problems faced by health care specialists in our country are examined and analyzed. The monograph traces the policies, strategies, regulations and programs in health care in our country, the EU and the WHO.

A special place has been allocated to the legislative base that regulates the activities of health care specialists. The main emphasis is placed on the professional autonomy of medical specialists from the "Health care" direction, which is particularly significant against the background of the crisis for qualified health professionals. Education, training and career development opportunities for healthcare professionals are discussed in detail. In the results of his own research part, the author analyzes and critically comments on the role of

medical specialists in the health system. The conducted research has allowed to analyze in depth the problems of health professionals.

Evaluation of compliance of the candidate's indicators with the minimum requirements of the Trakia University Stara Zagora for occupying the academic position "Professor" in professional direction 7.5. Health care

GROUPS OF INDICATORS	NUMBER OF POINTS ACHIEVED BY THE CANDIDATE	NUMBER OF POINTS ACCORDING TO THE NORM ABOUT "ASSOCIATE PROFESSOR" Appendix 8.3 MF professional direction 7.5. Health care
A	50	50
B	100	100
Г	983,2	200
Д	635	100
E	193,3	100
TOTAL	1961,5	550

The attached author's certificate shows that Assoc. Professor Albena Andonova, dm exceeds several times the minimum requirements of Law on the development of the academic staff in the Republic of Bulgaria and the minimum requirements of Trakia University Stara Zagora, with the total score being 1961.5 points.

The candidate is the supervisor of two PhD students and has methodically assisted 11 students in the development of 17 reports. It is evident from the presented documents, participation with scientific reports and announcements in a number of scientific forums, of which 17 in Bulgaria and 14 abroad. Associate Professor Albena Andonova, PhD, has received high praise for her scientific activity through the inclusion and as a member of editorial boards of Bulgarian and foreign scientific publications: Journal "Management and Education", ISSN 131-261-21; Vestnik Reviewer (Obyedinennaya ediksi nauchnih zhurnalov - Nauka. Misli), Russia, ISSN 2224-0152; Rehabilitation and

physical and recreational aspects of human development (Rehabilitation & recreation), Ukraine, ISSN 2522-1795.

She is a member of prestigious scientific organizations: Bulgarian Scientific Society for Public Health (BSSPH); Bulgarian Association of Health Care Professionals (BAHCP); Union of Scientists - Stara Zagora; Interdisciplinary Scientific Citizen Academy (ISCA) and Foundation Thrombophlebici in action.

Participation in scientific programs and projects

The scientific activity of Associate Professor Albena Andonova, PhD, has been reflected and is related to participation in various scientific projects, of which: 1 international project: HR-16/17-4166/2017-18, "Use of the Inflammatory Bowel Disease - Fatigue (IBD-F) Scale in Europe: a cross-cultural study, King's College London, Florence Nightingale Faculty of Nursing & Midwifery, London, UK, 4 national projects and 7 intra-university projects. She participated as an academic mentor in all phases of the "Student Practices" project, carried out with the financial support of the Operational Program "Development of Human Resources", co-financed by the European Social Fund of the European Union.

Educational - pedagogical activity

The pedagogical activity of Associate Professor Albena Andonova, PhD, is impressive she is included in the teaching of the specialties: "Nurse", "Medical Assistant", "Midwife", "Health Care Management". A reference is presented for an annual study load of between 560 and 700 hours in student studies. Lectures on: "Philosophy and Introduction to Nursing. Theoretical foundations", "Practical foundations of nursing care" of students of I, II, III specialty "Nursing", "Principles and teaching methodology", "Health promotion", "General care for the sick", "Promotion of healthy lifestyle" and 5 elective subjects each. Participates as chairman and member in state and semester exams for the specialties "Nurse", "Medical Assistant", "Midwife", "Health Care Management". Manages and organizes the pre-graduate internship of "Nurse", "Medical Assistant" specialties and pedagogical internship of students in "Health Care Management".

Personal impressions

I know Associate Professor Albena Andonova, PhD since 2000. She has always shown an increased interest in academic disciplines with the field of health care, public health, pedagogy, learning and teaching methodology. In her work, she is very diligent, conscientious, responsive and correct. As a well-rounded researcher and administrator, she demonstrates competence, erudition and excellent knowledge. She deserves high praise for his attitude towards colleagues and students, whom she manages to attract and stimulate to research. In her teaching activity, she impresses with her ability to work and the large number of study programs in which she participated and teaches.

Conclusion

Associate Professor Albena Andonova, PhD is a proven, absolute scientist in the field of health care, public health and social medicine and has achieved very good theoretical and pedagogical training. The submitted documents for the competition show that she successfully copes with solving specific educational, administrative and health problems and manages to skilfully combine pedagogical, research, management and consulting activities. The above gives me the reason to give a **positive assessment** of the overall activity, and referring to the results of her scientific, scientific-applied, pedagogical and administrative work, I SUGGEST the respected members of the scientific jury to award Assoc. Professor Albena Nikolaeva Andonova, PhD the academic position "Professor" by professional direction 7.5. Health care, specialty "Social medicine and organization of health care and pharmacy" for the needs of the specialty "Nurse" at the Department of "Health Care" at the Faculty of Medicine at Trakia University - Stara Zagora.

22.08.2022

Member of the Scientific Jury

/Prof. S. Mladenova, Ph D/